

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Številka: 540-01-2/2018/8 EPA 2625-VII
Ljubljana, 11. 4. 2018

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji 11. 4. 2018, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13 in 75/16), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o socialnem vključevanju invalidov (ZSVI) – druga obravnava

Državni svet predlog zakona, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije, **podpira**.

Državni svet ugotavlja, da se bo s predlaganim zakonom, ki se ga je pripravljalo nekaj let in usklajevalo z različnimi deležniki, nadomestilo do zdaj veljavni Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb. Predlagatelj kot glavni namen predloga zakona navaja ureditev statusa in pravic najtežjih invalidov, pri čemer se širi krog upravičencev (poleg oseb z zmernimi, težjimi in težkimi motnjami v duševnem razvoju in najtežje gibalno oviranih oseb, bodo po novem status invalida po tem zakonu lahko pridobile tudi osebe z avtističnimi motnjami, ki imajo hudo obliko neprilagojenega vedenja, gluho-slepe osebe ter osebe z zmerno do hudo možgansko poškodbo ali okvaro).

Predlagatelj kot poglobitve rešitve izpostavlja zagotovitev pravice do nadomestila za invalidnost, dodatka za pomoč in postrežbo, uveljavljanja storitev socialnega vključevanja za sodelovanje in vključenost v družbo ter možnosti zaposlovanja polnoletnim osebam, ki si zaradi svoje invalidnosti ne morejo same zagotavljati socialne varnosti in se vključevati v družbo. S predlogom zakona se natančneje opredeljuje postopek za uveljavljanje navedenih pravic. Z vsemi predlaganimi ukrepi na področju izobraževanja, kulture, dostopnosti in samoorganiziranja naj bi se tako implementiralo zaveze Republike Slovenije kot podpisnice Konvencije o pravicah invalidov.

Državni svet ocenjuje, da je predlog zakona zasnovan na sodobnih načelih vključevanja invalidov v družbo, kot izredno pomemben ter popolnoma nov pristop k spodbujanju aktivacije oziroma zaposlovanja invalidov pa izpostavlja možnost prehoda iz statusa zaposlenega v status invalida brez kakšnih posebnih administrativnih ali pravnih ovir. Omenjena novost je urejena v 5. členu predloga zakona (če invalid sklene delovno razmerje, se mu nadomestilo plače izplačuje v višini razlike med prejeto plačo in zneskom neto minimalne plače, prav tako ima v

primeru, ko mu iz katerega koli razloga delovno razmerje preneha, znova pravico do nadomestila v polnem znesku). Slednje po mnenju Državnega sveta ne bo v korist samo posameznemu invalidu, ki bo lahko uveljavljal omenjeno pravico, ampak družbi kot celoti. Produktivnost posameznikov je namreč v tesni povezavi s splošno kakovostjo življenja v državi.

Državni svet ob tem predlaga, da bi se podoben princip in določeno mero tolerance preneslo tudi na nekatera druga področja ureditev, ki se dotikajo delovne (ne)aktivnosti posameznikov (npr. v povezavi z brezposelnimi, ki se jim trenutno v primeru delne aktivacije denarno nadomestilo zniža za 50 % dodatnega dohodka za delo, za katero oseba prejme ali je upravičena prejeti dohodek iz dela, ki po plačilu davkov in obveznih prispevkov mesečno presega 200 evrov, kar je z vidika aktivacije destimulativno).

Državni svet prav tako ugotavlja, da se bo s sprejemom obravnavanega predloga zakona po več kot desetletju realiziralo vsebino Odločbe Ustavnega sodišča št. 122/2007 z dne 28. 1. 2007, v kateri je Ustavno sodišče med drugim zapisalo, da je pri urejanju invalidskega varstva treba izhajati iz namena ureditve posebnih pravic invalidov, na način, da se jim poleg splošnih pravic zagotavljajo še dodatne, posebne pravice, utemeljene na njihovih posebnih osebnih okoliščinah, zaradi katerih so prikrajšani pri uživanju določenih dobrin ali jim je oteženo uresničevanje določenih pravic.

Državni svet meni, da je zelo pomembno, da so predložene zakonske rešitve v celoti usklajene s ključnimi deležniki, predvsem z uporabniki, zato tudi zaradi navedenega predlogu zakona izreka podporo.

* * *

Za poročevalca je bil določen državni svetnik Boris Šuštaršič.

Alojz Kovšca
predsednik